

2010-yil
16-avgust
N:33
(66782)

ISSN - 2010-6092

SIZ MAKTABGA SHAYMISIZ?

Aziz bolajonlar, mana, ta'til kunlari ham o'tib bormoqda. Qadrdon maktabingizni, sinfdosh do'stlaringizni sog'ingandirsiz? Ta'til kunlari juda zavqli, lekin maktab davriga ne yetsin?!

Shu kunlarda maroqli tashvishlaringiz ham ko'payib qolgandir-a?! Maktab formasi, o'quv qurollari, darsliklar olish kerak. Ayrimlaringiz papkangizni allaqachon taxt qilib qo'yganingizga hech shubhamiz yo'q. Ayniqsa, birinchi sinfga qadam qo'yayotgan o'quvchilar jajjigina barmoqlarini bukib, kun sanashayotgandir. Maktab bozorlarining gavjumligini aytmaysizmi? Biz ham poytaxtimizning Navoiy ko'chasidagi maktab bozorlarini aylandik. Rastalardagi daftarlar taxamlari diqqatimizni tortdi. Avvalgidek chet ellik estrada yulduzlarining bachkana rasmlari, kuchuklar-u mushuklar bilan bezatilgan daftarlar o'rmini muqovasidan

Ibn Sino, Abu Rayhon Beruniy, Mirzo Ulug'bek kabi buyuk allomalarimizning suratleri o'rin olgan sifatli daftarlar egallabdi. Qog'ozlari oppoq, havasga yozasan kishi. Muqovasi ham mustahkam, uncha-munchaga yirtilmaydi. O'quv qurollari ko'pligini aytmaysizmi, to'g'risi, ayrimlarining nimaligini tushunolmay, ajablanib qaradik.

O'z navbatida Siz ham aziz bolajonlar, ota-onangizning halol mehnatlari evaziga kelgan o'quv qurollarini asrab-avaylab ishlatishingiz, a'lo baholarga o'qib, g'amxo'rliklarini oqlashingiz lozim. Zero, puxta bilimingiz bilan kelajagingizga poydevor yaratasiz. Darsliklarning maktab tomonidan berilishi yurtimizda yosh avlodga ko'rsatilayotgan alohida e'tiborning yana bir namunasidir. Darsliklarni avaylab tutinglar, deya eslatishning esa hojati bo'lmasa kerak. Chunki bu kitoblardan uka va singillaringiz ham foydalanishlarini hammangiz yaxshi bilasiz. Yangi o'quv yilida barchangizga omad yor bo'lsin!

Manzura UBAYDULLAYEVA

TO'RTOVLO TUGAL BO'LSA...

Voqeiy hikoya

Futboldan qaytgan Botirjon uyiga kira-yotganda, sinfdosh do'sti Ahad: «Menikiga kel, matematikadan masalani birga yechamiz», deb iltimos qildi. Botirjon: «Boshqa ishlarim ko'p!» deya uyiga kirib ketdi.

Ertasi kuni ikki o'rtiq darsdan oldin bir-birlariga yuzlanishib, masala haqida so'zlashdilar va ma'lum bo'ldiki, kechasi ikkisi ham masalani yechmagan ekan, hademay dars ham boshlandi. O'qituvchi so'ragan edi, har ikkalasi ham boshini quyi egdi.

– Yonma-yon turasizlar, birgalikda yechmadinglarmi?

Botirjon qip-qizarib ketdi.

O'qituvchi ularning partasi yoniga keldi:

– Ahil bo'lish kerak, ana shunda hamma mushkullaring osonlashadi. Birgalikda masalani yechganlaringda, hozir qizarib turmas edinglar.

Ikkala o'rtiq bundan keyin ahil bo'lishni dillariga tugishdi.

Aziz o'quvchim!

Biz siz bilan yil davomida juda ko'p mavzular xususida so'zlashdik. Xususan,

ahillik haqida ham gaplashgan va sizlardan juda ko'p xatlar olgan edik. Yana nega bu mavzuga qaytayapmiz? «Ahil bo'lsang, olam olasan», deydi xalqimiz. Behuda aytilmagan bu gap. Ahillikda gap ko'p. Bir cho'pni sindirish oson, lekin bir bog'lamini sindirib ko'ring-chi! Sindirish qiyin.

Ahillik hamma joyda: oilada, jamoada, mahallada, qo'ni-qo'shni-chilikda, odamlarning o'zaro munosabatlarida ham hamisha kerak. Shu bois ham ahillik xalqimizning urf-odatlarida, og'zaki ijod namunalari va kundalik turmush tarzida ulug'lab, e'zozlab kelinadi.

«Hovli olma – qo'shni ol»,

«Yon qo'shning – jon

qo'shning», «Oltovlon

ola bo'lsa – og'zidagini

oldirar, to'rtovlon tugal

bo'lsa – unmaganni undir-

ar» kabi hikmatlarda

ahillik qanday buyuk

qudrat ekanligini ta'kidlaydi.

Dunyo rang-barang. Ahillikning ko'rinishlari ham xilma-xil: kishilar o'rtasidagi ahillik, xalqlararo va milliy ahillik. Keling, aziz o'quvchim, siz bilan milliy ahillikka e'tibor qarataylik. Milliy ahillik – bitta xalq, bitta millatga mansub fuqarolarning yagona maqsad yo'lida bir tan-u bir jon bo'lib yashashi demakdir. Ya'ni, milliy ahillik har qaysi xalq yoki davlatning tarix sinovlaridan o'tib, o'zining buyuk salohiyatini namoyon etishida beqiyos ahamiyat kasb etadi.

Demak, ahillik ham sizning burchingiz. Bolalar orasida ozgina mashmasha chiqsa, ota-onamiz: «Ahil bo'linglar», deyishadi darhol.

Botirjon ham do'sti Ahadning iltimosini yerda qoldirmay ahillik bilan masalaning javobini topganlarida, ustozlari oldida uyalib qolmasdi.

Inson ahli ham parvarishga muhtoj. Mutaxassislarining ta'kidlashicha, topishmoq aytish, to'qish va ularning yechimlarini topa bilish qobiliyatingizni o'stirib qolmasdan, har tomonlama o'sib-ulg'ayishin-gizga ham yordam berar ekan. Inchunun, hayotda ortiqcha narsa yo'q: harakatlanayotgan jamiki jonzorlar-u, hatto keraksiz tuyulgan toshning ham o'rni kelsa zarurati bor. Shu bois ham ulug' ajdodlar topishmoq aytishni bejiz o'ylab topishmagan. Qolaversa, bilmaganni bilish, o'rgatilganini o'rganish kelajakda Sizga asqotadi.

O. Vostoxonov chizgan rasmlar

TOPISHMOQ FIKRNI CHARXLAYDI

Kimki o'rganishni or bildi,
Har qadamda o'zni xor bildi,

deydi shoir.

Azimjon degan bola bor. Juda ko'p topishmoq biladi. Darsda ham hozirjavob. O'rtiqqlari, do'stlari ham ko'p. Mahalla qariyalari biror topishmoq javobini topolmay qolishsa, nevaralarini darhol uning oldiga jo'natishadi. Topishmoqni bilgan bola shunchalik obro' olgan ekan, nechun undan namuna olmasligimiz kerak?!

Biz Sizga bugun Po'lat Mo'min qalamiga mansub topishmoqlarni havola etamiz. Ularni o'qib, fikrlaringizni yozib yuboring.

Uyda yashar odam kabi,
Chol emas-u bor mo'ylovi.
O'z egniga kiygan po'stin,
Yumshoq tukdir po'sti isti.
Bolalarga juda suyuq
Bilsam buning nomi...
(mushuk)

Uch xil ma'nosi,
Bari odam a'zosi.
Ikkinchisi zo'r qurol:
Kim yaxshi-yu, kim qo'pol –
Asl nomi esa...
(til)

SHAHNOZA tayyorladi

G'azalnavislikka
moyil ijodkorlar
bilan muhohasalat

– Aruz eskirgan, davri o'tib bo'lgan.

– Bu shunday tuyuladi. Aslida adabiyotda biron-bir yo'nalish yo'qki, u davri kelganda gurkirab gulgulan-u, so'ng «eskirib, muzey eksponati»ga aylangan bo'lsin.

Qiyos uchun ertak janrini olaylik. Yuqoridagi kabi mu-shohada yuritiladigan bo'lsa, adabiyotning bu eng qadimiy turi allaqachon «mo'miyo»ga aylanib ketgan bo'lishi lozim edi. Lekin bunday bo'lgani yo'q. Aksincha, XX asr – adabiyotda ertak janrining eng mutaraqqiy davri bo'ldi. Aynan shu asrda

K.Chukovskiy (Aybolit obrazi bilan), A.Tolstoy (Buratino), J.Rodari (Chippolino), A.Miln (Vinni Pux), A.De Sent – Ekzyuperi (Kichkina Qirol), P.Bajov (Usta Danila), L.Baum (Oz mamlakati), N.Nosov (Bilmasvoy), P.Trevers (Meri Poppins), A. Lindgren (Karlson), T.Yansson (Mumi-Troll),

Abdulla A'ZAMOV

ARUZ BAHSI

E.Uspenskiy (Cheburashka) va yaqindagina dong taratgan Joan Roling (Garri Potter haqidagi bestsellerlar muallifi) kabi o'nlab ertaknavislar bu janr tarixidan muqim o'rin egalladi.

Bunday olib qaraganda, ertak yozishdan oson ish yo'qday tuyuladi: bir chekkadan to'qib

ketaverasan. Ha, ertak «yozish» oson, ammo davr g'alviridan o'tib yashab qoladigan, tillardan tillarga o'g'irilib, turli millat bolalari qalbini, dunyo kitob bozori va multiplikatsiya studiyalarini zabt etadigan ertakni yozish qiyin. Buning uchun noyob qobiliyat zarur. Shu jihatdan adabiyotning janrlari, turlari va yo'nalishlari o'rtasida farq yo'q – qaysi sohaga ana shunday iste'dod sohibi kirib kelsa, shu soha gurkiraydi, aks holda esa u... yo'q, o'lmaydi, faqat «Ming bir kecha»dagi ko'zaga joylanib, dengiz tubiga tashlangan jindek kildir kelib qaytadan «uyg'o-tishini» kutib yotadi, xolos.

Xullas, u yoki bu adabiyot turining faol rivojlanishi davri uning ichki xususiyatlaridan ko'ra ko'proq iste'dod deb ataladigan mo'jizaga bog'liq.

O'zbek adabiyotida, aynan aruz vaznidagi nazm tarixida bunday hodisa vaqti-vaqti bilan ro'y

Aziz o'quvchilar, Sharq mamlakatlarning turli soha olimlari qadimiy afsona, rivoyat va an'analarini lekshirib, ko'p yangiliklar yaratganlari haqida bilasiz, shunday emasmi?

Ana shunday lekshiruvlar natijasida xalqimizning eng qadimiy an'alaridan biri bo'lgan muchal hisobi bilan Quyoshning 11 yillik davri o'rtasida bog'liqlik borligi aniqlangan ekan. Muchal yili har 12 yilda bir marta kelgani uchun birinchi muchal to'yingizni 12 yoshingizda nishonlashingiz ham bejizga emas. Negaki, bu yoshda Siz ham aqlan, ham jismonan ulg'ayib, uka va singillaringizga o'rnak bo'lasiz. Ishonmasangiz, o'rningizdan turing-da, ko'zguga bir nazar tashlang. Ha, ha, yaxshilab qarang ko'ring-a... Ko'zgudan sizga bo'ylari o'lgan yilga qaraganda ancha cho'zilgan, go'yoki «Yana bir yoshga ulg'aydim» deya ma'noli boqayotgan ko'zlar sohibini ko'rasiz. Ko'zguga qarab, orzu va istaklaringiz ham siz bilan birga ulg'ayganini his qildingizmi? Bugun sizga bir sirni ochmoqchimiz. Aytishlaricha, inson o'z muchalida nimaiki yaxshi niyat qilsa, ular albatta ijobat bo'lar ekan.

Fursatni qo'ldan bermang, orzular mamlakatiga shoshiling!

Tengdoshingiz Hilola Shahrisabz tumanidagi 98-maktabning 6-«B» sinf o'quvchisi ekan. U o'z maktubida bo'sh vaqlarida she'r va hikoyalar yozishini bayon etibdi. Qani, o'qib ko'raylik-chi, u maktubida yana nimalar haqida yozibdi.

– Endigina 12 yoshga to'lgan bo'lsam ham, orzu-istaklarimning cheki yo'q. Eng katta orzuim kelajakda jurnalist bo'lishdir. Xalqimizga foydasi tegadigan inson bo'lishni istayman. Gohida orzu va baxt haqida o'ylaganimda, qo'limga qalam olib, she'rlar yozgim keladi. Ana shunday she'rlarimdan birini e'tiboringizga havola qilmoqdaman:

BAXT

Inson haqlidir baxtli bo'lishga,
Intilib yashashga, orzu qilishga.
Barcha orzulari ushalib bir kun,
Porloq hayot sari qadam qo'yishga.

Hilolaning maktubini qo'yishga ulgurmay, Qashqadaryo viloyati, Chiroqchi tumanidagi 151-maktabning 6-sinf o'quvchilari yo'llagan maktub e'tiborimizni tortdi:

Qishlog'imiz eng ko'rkam va go'zal go'shalardan biridir. Aslida biz uchun jannatmakon O'zbekistonimizning har bir qarich tuprog'i aziz. Lekin ona qishlog'imiz ta'rifini qog'ozlarga yozib, tugatib bo'lmaydi. Kelajakda qishlog'imiz bundan-da gullab-yashnashi uchun hozirdan puxta bilim olyapmiz.

QISHLOG'IM

Moviy osmon boshingda,
Ajib tog'lar qoshingda.
Gullar unar toshingda,
Mening ona qishlog'im.

Zarga tengdir tuprog'ing,
Jannatmakondir bog'ing.
Lablarni yorar boling,
Mening ona qishlog'im.

Ko'kda porloq oydirsan,
Go'zallikka boydirsan.
Orzuimda bordirsan,
Mening ona qishlog'im.

H.JO'RAYEVA, 6-sinf o'quvchisi

she'rlaridan bir banddan:

Kel menga, kel, kel menga,
Quchog'imni ochganman.
Turmush – haqiqat bo'lsa,
Borlig'imni otganman...

(Zamonaviy barmoq)

Bog'chalarda gullar so'ldi, sezmadim,
O'stirganlar yetim bo'ldi, sezmadim,
Ko'ngillarga qora to'ldi, sezmadim,
Sezdim sening ketganingni ko'ngildan...

(Barmoq xalq yo'lida)

O'z paytida Cho'lpon an'anaviy (ya'ni, aruziy) adabiyot zamon ko'ndalang qo'ya boshlagan savollarga javob bera olmayotgani, undan ko'ngli to'lmayotgani to'g'risida noliqan. Odatda shoiming bu «shikoyati» aruz vazniga nisbat beriladi. Aslida Cho'lponning noroziligi vaznga emas, balki mumtoz adabiyot va uning qolipidan chiqib ketolmayotgan zamondoshlariga o'sha davrdagi ijodiy

5

ORZULAR MAMLAKATI SARI...

12 yoshli tengdoshlarinigiz Kamola va Dilmurod o'z muchallarida bog'lariga 12 dona gul ekibdilar. Gullar bo'ylari barobar o'sib, ko'zlarni quvontirar darajaga yetibdi. Ularning orzulari hovlilarini gulzorga aylantirish ekan.

Mana, maktublar orqali tengdoshlaringiz orzu va istaklari haqida bilib oldingiz. Endi qo'lingizga qog'oz-qalam olib, o'z orzularingiz haqida yozing va ularni tahririyatga yuborishni unutmang!

ZEBO qiz

berib turgan. Balki shu bugun u «uyqudadir, mudrayotgandir», lekin aslo o'lmagan va hech qachon o'lmaydi.

–Aruz, ayniqsa, g'azal turining imkoniyati g'oyat cheklangan, shoirga «qanot yozib» ijod qilishga torlik qiladi.

–Bu tezis «faqat aruz vaznida ijod qilish» degan iddaoga nisbatan to'g'ri. Holbuki, aruz boshqa vaznlarni inkor qilmaydi. Shunday ekan, u shoir ijodini cheklamaydi, aksincha, boyitadi, imkoniyatini kengaytirishga xizmat qiladi.

Sarbastbop his-hayajonni barmoqda «aytish» uni jo'nlashtirsa, aruzga solishga urinish ham besamara bo'ladi.

Xuddi shu singari, «aruziy» kechinmalarni boshqa vaznda ifodalash ham mushkul. Misol uchun, aruzda misralar 20 hijogacha (!) bo'lishi mumkinki, bu shoir uchun muayyan imkoniyatdir. Agar sarbast va barmoqda shu qadar uzunlikdagi satrlar bilan she'r yozilsa, u nasrga o'xshab qoladi.

Bu borada Cho'lpon tajribasi diqqatga molik. Mana, uning bir yil davomida yozilgan

4

jarayonga qaratilgan. Axir aruz – uslubni ifodalovchi shunchaki abstrakt tushuncha bo'lsa, unda nima gunoh?

Holbuki, aynan Cho'lponning o'zi umrining oxirigacha aruz vazniga muntazam murojaat etib turgan. U hatto Pushkinning «Bulbul va gul» she'rini aruz vaznida tarjima qilgan. (1936-yil, hajazi musammani solim):

Ba-hor cho-g'i-da ho-li bog'-da bir zul-mat-li tun er-di,

G'a-rib bul-bul fig'on ay-lab, «Gu-lim, rah-may-la-gil» de'di.

Cho'lpon lirikasining eng yuksak cho'qqilaridan biri bo'lgan «Qalandar/ishqi» she'r ham aynan aruzda yozilgan.

XX asr o'zbek adabiyotida Sobir Abdulla, Habibiy, Chustiy, aruz «Chirog'ini» o'chirmaslikka intildilar.

(Davomi bor)

6

Farzandining jajji qo'llari bilan yasagan ilk sovg'asi onani behad sevintirdi.

– Baraka top, bolajonim,
– deya oldi, xolos.
Onasining bu holatini hech ko'rmagan Habibulla bundan-da yaxshi narsalarni yasab, volidasini

Barkamol avlod orzusi eng buyuk orzu. O'zbekistonning kelajagi buyuk ekaniga qat'iy ishonch bilan yashayotgan xalqimizning orzusi bu. Prezidentimiz ta'kidlaganidek, nimaniki o'z oldimizga maqsad qilib qo'ymaylik, qanday buyuk ishlarni amalga oshirishga

intilmaylik, barcha oliyjanob harakatlirimiz negizida, ezgu niyatlarimiz zamirida farzandlarimizni ham jismonan, ham ma'nan kamol toptirish, ularning baxt-u saodati, farovon kelajagini ko'rish, dunyoda hech kimdan kam bo'lmaydigan avlodni tarbiyalash orzusi mujassamdir.

Ma'lumki, intellektual salohiyatning yuksak darajada rivojlanishi xalqning milliy va ma'naviy yuksalishida muhim ahamiyat kasb etadi.

Bugun yangicha fikrlaydigan,

ORZU

o'z kelajagini mamlakatimiz kelajagi bilan bog'liq holda ko'radigan yangi avlod vakillari hayotga dadil qadamlar bilan kirib kelmoqda.

Men ham ulardan biri ekanligimdan faxrlanaman.

Mana, Mustaqilligimizning 19 yilligini nishonlash arafasida turibmiz. Fursatdan foydalanib, barcha tengdoshlarimni ulug' ayyom bilan qutlayman.

Umida KAMOLOVA,
talaba

ILGICH DAN QUTIGACHA

Chilonzor tumanida joylashgan O'quvchilar texnik ijodiyot markazi ayni kunlarda bolajonlar bilan yanada gavjum. Bu yerda tashkil etilgan radiotexnika, avtochilangarlik, duradgorlik, raketamodel, biser, kashtachilik, rassomchilik, pazandachilik kabi to'garaklarda bolajonlar bo'sh vaqtlarini mazmunli o'tkazmoqdalar.

– Markaz tomonidan yozgi maktab oromgohlarida to'garak mashg'ulotlari, qiziqarli tadbirlar olib borilmoqda, – deydi to'garak rahbari, markaz uslubchisi Anvar aka Shoburxonov. – Bu kabi tadbirlardan so'ng to'garaklarga qiziquvchilar soni ko'payib borishi bizni quvontirmoqda. 2009-2010-o'quv yilida maktabdan tashqari ta'limga qo'yilgan Davlat talablari hamda o'quvchilarning o'zlashtirish monitoringi tahliliga ko'ra 76 foiz bajarildi. Jami 1370 nafar o'g'il-qiz yigirmadan ziyod to'garaklarga jalb etildi.

Habibulla duradgorlik, yog'och o'ymakorligiga qiziqadi. Bu qiziqish uni ijodiyot markaziga yetakladi. Avvaliga sochiq ilgich yasadi. Uni onasiga sovg'a qildi.

yanada xursand qilishga ahd qildi.

Ustozi Ulug'bek Orifjonovdan yog'och o'ymakorligining sir-sinoatlarini qunt bilan o'rganib boshladi. Naqshlarni qayta-qayta chizdi, ko'ngli to'lgach, uni yog'ochga ko'chirdi.

Bugungi kunda poytaxtimizdagi 114-maktabning 8-sinf o'quvchisi Habibulla Zikrillayev yasagan naqshinkor kursilar-u bejirim qutilar barchaga birdek ma'qul bo'lmoqda.

Kelgusida Habibullaning mohir qo'llari bilan yasalgan ishlari nafaqat O'zbekistonda, balki chet davlatlarda ham ko'z qilinsa, ajabmas.

Feruza SOYIBJON qizi

Shamollarning ishimi bu, bulutlarning ishimi bu, tog' cho'qqisida bir donagina qizg'aldoq ochildi. Tog' yonbag'ridagi qizg'aldoqlar unga havas bilan qarar edilar. Lekin tog' etagidagi nimjongina rangi zahil qizg'aldoq havas o'miga hasad bilan undan ko'z uzmasdi.

Boshqa qizg'aldoqlar yal-yal yonar, hasad o'tida yonayotgan qizg'aldoqning rangi borgan sari zafaron bo'lib ketayotgandi.

– Cho'qqidagi qizg'aldoq bizza qaraganda qizilroqmi? – deya qizg'aldoqlarning ko'ngliga qutqu solardi zahil qizg'aldoq.

– Yo'q, boshqachaligini sezmadim, deyishardi qo'shni qizqaldog'lar hayron bo'lib.

– Bizga tog'ning soyasi tushadi, unga quyosh birday nur sochib turardi. U butun dunyoni tomosha qiladi, bizni tog'ning o'zi to'sib turadi, – deya hatto o'zini o'stirayotgan toqqa nisbatan boshqalarning nafratini qo'zg'atmoqchi bo'lardi.

Qo'shni qizg'aldoqlar o'zlariga hayot bag'ishlab turgan tog'dan nafratlanmadilar-u, zahil qizg'aldoqqa g'alati-g'alati qarab qo'yidilar.

– Shundayam aqil kirmadi, havas yo'lga yurmadi. Cho'qqidagi

qizg'aldoqni nafratga uchratish uchun u hamma narsaga tayyor edi, lekin qilgan niyatlari amalga oshmadi. Bora-bora o'zi yakkalanib qoldi. Avval hasad o'tib zahil qizg'aldoqning yaproq va navdalarini yondirayotgan bo'lsa, endilikda bu alanga ildizlarigacha o'tgan edi. Yaxshiyamki, qizg'aldoqlar oz umr ko'radilar. Birinchi bo'lib cho'qqidagi qizg'aldoqning yaproqlari to'kildi. Uning shamollardan

to'sadigan, ayovsiz yomg'irlardan yashirinadigan pana joyi yo'q edi. Shunday bo'lsa-da, u yanagi bahor dunyo bilan yana yuz ko'rishish uchun ishonch bilan yaproqlarini shamollarga berdi. Chunki shamol va yomg'irlarga qarshi kurashaverib ildizlari mustahkam va baquvvat edi. Boshqa qizg'aldoqlar qatori zafaron qizg'aldoqning ham yaproqlari to'kildi. Biroq, hasad o'ti ildizlarini kuydirib bo'lgan ekan. Keyingi bahorning yuzini ko'rishi unga nasib qilmadi.

Barno RUSTAMOVA

Yaqinda bir tanishimning farzandi poytaxtimizdagi nufuzli litseylardan biriga kirish uchun imtihon topshirdi. Ma'lum bo'lishicha, bu yerda o'qishni xohlovchilar uch xil fandan test savollariga javob berishlari kerak ekan. Meni hayron qoldirgan narsa shu bo'ldi-ki, litseydagi shart-sharoit va tartib-qoida oliy o'quv yurtlarinikidan farq qilmas ekan. Sinov imtihonlari bo'ladigan kun litsey darvozasi ota-onalar bilan to'lib-toshdi. Imtihon topshiradigan bolalarni bittadan tekshirib, ichkariga kirita boshlashdi. Shunda bir bolajonning paypog'i ichidan bir siqim «shpargalka» topib olishdi.

Yonimda turgan ayol «Voy sho'rim, meni bolam-ku!» deb yuborganini o'zi ham bilmay qoldi. Keyin esa qizarib-bo'zarganicha odamlar orasini yorib o'tib, darvozadan uzog'lashdi. Bu hol menga ham qattiq ta'sir qildi. Haligi ayolga achinib ketdim. Ayni damda buyuk allomalardan biri bo'lgan buyuk zot haqidagi rivoyat yodimga tushdi. Balki uni o'qigan yoki eshitgandirsiz. Shunga qaramay, yana bir bor yodga olish foydadan xoli emas, deb o'yladim.

Rivoyat qilishlaricha, u zotning yoshlik-danoq ilm-fanga ixloslari baland bo'lgan

ekan. Yurtma-yurt kezib, bilimlarini boyitish harakatida bo'lgan ekanlar.

Bir gal uzoq safardan qaytayotganlarida, ularning karvoniga qaroqchilar hujum qilishibdi. Karvonni talab, undagi bor narsalarni tortib olishibdi. Shunda u zot qaroqchilar boshlig'ini oldiga borib ilm istagida yur-

«VOY SHO'RIM, BU MENING BOLAM-KU!»

gan musofir ekanliklari, eng katta boyliklari qaroqchilar tortib olgan xurjundagi kitob va qimmatli manbaalar yozilgan qo'lyozmalar ekanligini aytib, ularni qaytarib berishni so'rabdilar. Qaroqchilarning boshlig'i bir zum o'ylanib qolibdi. Keyin esa so'rabdi:

– U qanday qimmatbaho boylik ekaniki, uchragan yo'lto'sar uni tortib olaversa. Odam bunday boyligini mustahkam joyda saqlamaydimi?

Qaroqchining bu so'zlari u kishiga juda qattiq ta'sir qilibdi. Shundan so'ng o'rgan-gan ilmlarini xotiralariga mustahkam joylash-ga kirishibdilar. Vaqti kelib dunyodagi eng kuchli bilim sohiblaridan biriga aylanib, shuhrat qozongan ekanlar.

Aziz o'quvchi! Men u zotning ism-shariflarini ataylab keltirmadim. Xulosa chiqarish esa sizdan. Sanoqli kunlardan so'ng maktab quchog'iga qaytasiz. Bilim olishga intiling. «Yoshlikda olgan bilim toshga o'yil-gan naqshdir» degan naql bejizga aytilmagan. Siz a'lo o'qib, puxta bilimga ega bo'lsangiz, har qanday sinovlar oldida dovdirab qolmaydiz. Ortingizda turgan ota-onangiz ham g'urur va iftixor bilan «Bu mening bolam!» deyilar.

Yusuf ABDULLAYEV

YANA YANGI OVUNCHOQ

Jajji qizaloqlarning eng sevimli o'yinchog'i nima? Qo'g'irchoq, deysizmi, juda to'g'ri. Ammo bir xil kiyimdagi qo'g'irchoqlarni o'ynashdan zerikishsa-chi? Unda mana bunday kitobchalar ularga juda asqotadi.

«Vali uchun liboslarni qirg» nomli bu mitti kitobchada Vali ismli qo'g'irchoq uchun ko'plab liboslar chizmasi berilgan. Qizaloqlarimiz ularni qirqib olib, Valijonni mavsumbop kiyintirishlari, sport mashg'ulotlariga, sayrga, hatto mehmonga ham olib borishlari mumkin bo'ldi. Shuning uchun ham chizmalar berilgan sahifaning orqa tarafi bo'sh qoldiriladi. Mazkur kitobcha qizlarimizga ovunchoq bo'libgina qolmay, ularda kiyinish madaniyatini shakllantiradi, liboslar yaratuvchisi kasbiga mehr uyg'otadi.

O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2010-yil 25-martdagi 03-27-9-sonli majlisi bayoniga ko'ra «O'zbekiston», «O'qituvchi» hamda G'afur G'ulom nomidagi nashriyot-matbaa ijodiy uylarida bunday karton va qog'ozdan yasalgan o'yinchoq mahsulotlarni ko'plab chiqarish rejalashtirilmoqda. Bu sa'y-harakatlar zamirida farzandlarimizda bolalikdanoq estetik didni tarbiyalash, mehnatsevarlik, yaratuvchanlik fazilatlarini kamol toptirish, shuningdek, bo'sh vaqtlarini maroqli va mazmunli o'tishiga hissa qo'shishdek ezgu niyat yotadi.

AZIZA

Zilola XAYRULLAYEVA,
Yunusobod tumanidagi
260-maktabning
9-«A» sinf
o'quvchisi

G'OLIB BO'LIB YASHAGIN, INSON!

Hayot ulkan ummonga o'xshar, Suzib o'tmoq mushkildir undan. Shunday ekan, mamnun yashaylik, O'tayotgan har on, har kundan. Sinovlari ko'pdir hayotning, Tashvishlar-u quvonchlarga kon. Sinovlarga bardoshli bo'lib, G'olib bo'lib yashagin, inson!

USTOZLARGA RAHMAT!

«Rahmat sizga, ustozlar!» –
Deymiz yurakdan jo'shib.
Bilim berdingiz bizga,
Bor mehringizni qo'shib.

Siz tufayli ilimimiz,
Yana oshib boradi.
Ona yurtga mehrimiz,
Dildan toshib boradi.

Gulnoza XURRAMOVA,
Qashqadaryo viloyati, Kitob tumanidagi
85-umumta'lim maktabi o'quvchisi

Qishlog'imizda tadbirkorlar soni ortgandan-ortib boryapti. Ular tufayli go'shamiz yanada obod bo'lib, ko'rkiga ko'rk qo'shilyapti. Bunday serhimmat tadbirkorlarga juda havasim keladi. Ulardek bo'lish uchun nima qilishim kerak? Samimiy hurmat bilan SOJIDA, Sirdaryo viloyati, Paxtaobod tumani

jihatdan kam ta'minlangan oila farzandlaridan iborat talabalarga o'zbek milliy buyumlarini tikish sirlarini o'rgatishni maqsad qildi. Institut qoshidagi «Ustoz-shogird» maktabini kengaytirish ison bo'lmadi. Turli tikuv mashinalari, dastgohlar imda xomashyolarni keltirishda birmuncha

KAMALAKNING YETTI JILOS!

Sojida qizimizning maktubi bizni benihoya quvontirdi. Undagi zamon bilan hamnafas yashash ishtiyoqiga havas qilsa arziydi. Jizzaxlik faol muxbirimiz Abdulla SAIDOVning quyidagi maqolasidan Sojida o'zini qiziqirtirgan savollarga javob topa oladi, degan umiddamiz.

Jizzax shahridagi «Zargarlik» mahallasi qizlari-yu onaxonlarining ko'pchiligi uy-ro'zg'or yumushlaridan bo'shagan paytlarida gilam to'qish, munchoqli taqinchoqlar, yostiqlik jildlari tikish, badiiy kashtachilik kabi xalq hunarmandchiligi bilan mashg'ul bo'ladilar. Ular davrasidagi Sadoqatning murg'ak qalbida ham bu kasbga bo'lgan qiziqish tobora ortib bordi. Badiiy kashtachilikning sir-asrorlarini onasi Mavluda Jabborovadan qunt bilan o'rgandi.

Kunlarning birida qizaloq onasining sandig'idagi tugallanmay qolgan so'zana va bir qancha qadimiy naqshlarni ko'rib, xuddi yo'qotgan narsasini topib olganday hayajonga tushdi.

Mavluda opa shifokor bo'lgani uchun ishi, ro'zg'or tashvishlari bilan andarmon bo'lib, so'zanani to'qib bitirolmagandi. Qizidagi ishtiyoqni payqab, kashtalarga mos iplar topishda ko'maklashdi. Hademay so'zana tayyor bo'ldi. Zangori osmon, saxiy quyosh va yetti turdagi kamalak ranglari matoda o'zgacha tovlana boshladi.

Tinimsiz mashq qilib, yangi-yangi naqshlar yaratib Sadoqat qo'li gul hunarmandga aylandi.

Tinib-tinchimas qiz Sadoqat Yo'ldosheva Jizzax Davlat pedagogika institutining matematika va informatika fakultetiga o'qishga kirgandan keyin ham tinch yurmadi. Institut qoshida hunarmandchilik maktabi ochish tashabbusi bilan chiqdi. Ijtimoiy

qiyinchiliklar yuzaga keldi. Onasi Mavluda opa qizining tashvishlariga sherik bo'lib, og'irini yengil qildi. Sex sahni so'zana, darparda, beshik yog'ichlari, kelin-kuyov liboslari bilan to'lib, chevar tikuvchilar soni ko'payib bordi. Ishsizlikning oldini olish maqsadida uy mehnatlarini tashkil etib, ish hajmini kengaytirdi va chet el investitsiyasini olib

kirishga erishdi. Ular tayyorlagan buyumlarga Hindiston, Xitoy, Indoneziya, Malayziya, Yaponiya kabi o'ndan ortiq mamlakatlar xaridor bo'lishdi.

Tinib-tinchimas tadbirkor qiz Sadoqat Yo'ldosheva hunarmandchilik ishlari bilan 2001-yildan buyon turli ko'rik-tanlovlarda qatnashib keladi. U Prezident sovrini uchun o'tkazilgan «Tashabbus-

2006» ko'rik-tanlovi laureati bo'ldi. «Tashabbus-2007» ko'rik-tanlovining respublika bosqichida ham ishtirok etib, o'z iste'dodini yana bir bor namoyish etdi va «Eng yosh tadbirkor» nominatsiyasi bo'yicha g'olib bo'ldi.

Yaqinda Sadoqat Yo'ldosheva Yaponiyaning Tokio va Nagasaki shaharlarida bir haftalik safarda bo'lib, kunchiqar mamlakat tadbirkorlari ish tajribalari bilan tanishib qaytdi.

Ushbu safar Sadoqat Yo'ldosheva iste'dodining yangidan-yangi qirralari namoyon bo'lishida hamda kelajakdagi rejalarning boy va rang-barangligini ta'minlashda ilhom baxsh etgan bo'lsa, ajab emas.

BARKAMOL
AVLOD

Farzand shirin, ulg'aysa sog'lom-u oqil,
Oilaga tayanchdir – bo'lsa u qobil.
Chquq bilim, hunardan baxtiyor ko'ngil,
Etar Vatanin obod barkamol avlod!

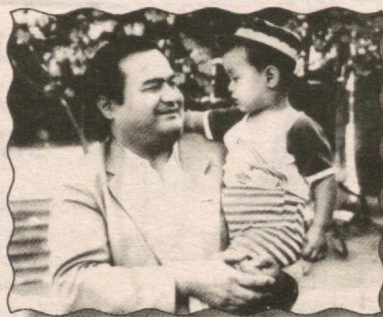
Bo'lsa yoshlar zamonning zo'r bilimdoni,
Fan, texnika asrining yetuk sultoni.
Zakovat-u zukkolik – qudrat imkoni,
Etar Vatanin obod barkamol avlod!

Yigit-qizlar yuz hunar etsin namoyon,
G'olib, polvon, mardlarga tan bersin jahon!
O'tkir zehn-u malaka – zafar begumon
Etar Vatanin obod barkamol avlod!

Kim quvonmas o'g'li gar bo'lsa chempion,
Topsa qizi mehnat-la hurmat, sharaf-shon?!
Yurt faxridir dilbandi bo'lsa Qahramon,
Etar Vatanin obod barkamol avlod!

Yana yetishsin buyuk Amir Temurlar,
Ibn Sino, Navoiy, yana Boburlar.
Dunyoga chiqsin ulug' olim, shoirlar,
Etar Vatanin obod barkamol avlod!

Tuzatolmas noshudni, Murod, zar-tillo,
Farzandga ezgulikni ko'raylik ravo.
Mukammal kasb, odobda ko'p ekan ma'no,
Etar Vatanin obod barkamol avlod!

Taniqli shoir Murod Rahmon o'g'li
Samandar bilan (1990-yil)

MILLAT
TAYANCHI

(She'riy hikmatlar)

Barkamol bo'l, o'g'lim – sog'lom, bilimdon,
Iste'dod, zehninga tan bersin jahon!

Farovon yashamoq bo'lsangiz agar,
Mukammal o'rganing bilim-u hunar!

O'ssa farzand barkamol,
Kulib boqar baxt-iqbol!

Ey farzand, qobil bo'l – otangga munosib bo'l,
Zo'r hunar, bilim ol – Vatanga munosib bo'l!

Murod RAHMON

Ulg'aysa barkamol avlod,
El yashnar, yurt bo'lar obod!

Oilaning quvonchi – barkamol yoshlar,
El-u yurtning tayanchi – barkamol yoshlar!

Farzandning qobilligi, sog'ligi – shodlik,
Mukammal kasb, bilim – bebaho boylik.

Unib-o'ssin o'g'il-qiz sog'lom-u tetik,
Lekin ilm-u hunarda bo'lolsin yetuk!

Jismonan ham ma'n'an sog' agar farzand,
Oilani, elni etadi xursand!

Ilm-u hunar o'rgansang, o'rgan mukammal,
Mukammallik – zafarni ko'proq etar hal!

Omon MUXTOR

(Davomi. Boshi o'tgan sonda)

Ular bir nafas jim qolishdi. Lekin tun
yarmidan o'tganiga qaramay, aka-singil
ikkisi ham qaytib o'ringa kirib uxlashga
shoshmayotgandi.

– Men tushunmayman, odam
o'zi nega tush ko'radi? Nega ko'rgan
tushda ko'rgan voqea bir kuni albatta
bo'ladimi yoki yo'qmi? Kattalar ba'zan
ko'rgan tushim to'g'ri chiqdi,
deyishadi. To'g'ri chiqmasligi uchun
nima qilish kerak? Bu tushning qandaydir
ma'nosi bormi?

Afzal shu taxlit qiyin savollarni
qalashirib tashladi. Mahfuza qanchalik aqlli,
dono qiz bo'lmasin, hozir aftidan ularning
qarshisida ko'ndalang turgan savollarga
darhol javob berolmas edi.

Shu payt yo'lakdan oyoq tovushi
eshitilib, xonaga ota –
Akmal aka kirdi.

– Bolalarim, nega
uxlamasdan o'tiribsizlar?

– Afzal yomon tush
ko'ribdi.

– Kishi yomon tush ko'rganida, bir
yondan-ikkinchi yonga ag'darilib yotaveradi.
Yoki yostiqni o'girish mumkin.

– Uyqim o'chib ketdi. Uxlayolmayman,
– dedi Afzal.

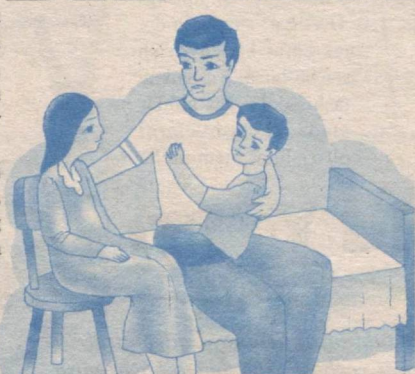
– Men ham, – dedi Mahfuza.

– Mening dadam bilan oyim– Sizlarning
bobo va buvingiz qachon yomon tush
ko'rishsa, ertasi kuni tilanchiga sadaqa
berishadi. Onang ikkimiz ham buni ulardan
o'rganganmiz. Ko'pincha shunday qilamiz...
Qani, endi turinglar. Kechasi kishi uxlamasa
bo'lmaydi.

– Biz tushunmayapmiz, dada, – dedi
Mahfuza.

– Nimaga tushunmaysan?
– Afzal ko'rgan tushiga!
– O'zi u qanaqa tush ekan? – deb so'radi
sal erinib, og'rinib Akmal aka va noiloj bir

BIZ KIM

BO'LMOQQCHIMIZ?

kursiga o'mashdi.

– Bundan ko'p yil keyingi payt emish. Men
pista-qurut sotib o'tirgan emishman. Afzalning
ahvoli mendan ham xarob emish. Bo'sh shisha,
eski ashqol-dashqol yig'ib yurgan emish...
– Ahmoqona bir tush! Shunga
shunchami?

– Biz vaqti kelib qanday odam
bo'lishimizni bilmaymiz-da, dada, – dedi Afzal.
– Hech qaysi bola o'z kelajagini
aytmaydi, – deb gap qo'shdi Mahfuza.

– Biz – ota-onalar nega kerak? Sizlarni
o'ylash, yo'lga solish, hayotni oldindan rejalash
uchun... Sizlar kelajagi buyuk avlodsizlar! Hozir
davr boshqa. Bizdan-ko'ra sizlar hayotda
kattaroq ishlarni bajarasizlar!

– Bu gaplaringiz ko'pchilikka tegishli.
Biz aniq misolni aytayapmiz. Siz nihol
o'tqazasiz, lekin undan qanaqa daraxt
o'sishini hech kim bilmaydi, – dedi
Mahfuza.

Akmal aka parishonlanib qoldi.

– Shoshmanglar! Eng avval, o'g'ri
bo'lish, bezori bo'lish uyat. Biz achinib
sadaqa berganimizga qaramay, tilanchilik
qilish ham munosib ish emas. Hech bir kasb-
korning yomon joyi yo'q. Men guzarda pista-
qurut sotib o'tirgan bir necha ayollarni
uchratganman. Barchasi odamshavanda,
esli, hushli! Yoki farroshlikmi, hammolikmi
qilgan kishilar. Bizning ularni kamsitishga
haqqimiz bormi? Halol ishlab, tirikchiligini
o'tkazayotgan ekan, otasiga rahmat!
Dunyoda barcha olim, arbob, biznesmen
bo'lishi shart emas... Ammo, baribir, sizlar
yaxshi yashaysizlar. Sizlarni yorug' kunlar
kutayapti. Ertaga obro'li ishlarda ishlab,

erkin-farovon yashashingizga zarracha
shubhalanmayman.

Shu tunga qadar bu oila to'q-to'kin,
osoyishta hayot kechirayotgan edi.

Ular baxtli edi.

Ota-ona bolalariga mehribon, ular
hayotda qiynalmasligi, biron jihatdan
kamchilik sezmasligiga harakat
qilishardi.

Akmal aka hakim. Kasalxonada
ishlab, talabalarga tib ilmidan dars ham
beradi. Feruza opa esa bir idora
boshlig'i. Faol ayollardan.

(Davomi bor)

Ne'mat DUSHAYEV

IQTISOD

Iqtisod, bu – aslida
Borni tejash degani.
Yo'qchilikni yoqotish,
Umr bezash degani.

Mehnat bilan, mehr bilan
Yurtim dala-bog'i ham.
Yotib yeganga yetmas
Sulaymonning tog'i ham.

Yer-u ko'k, dala-tuzni
Asramoq shart, mehr shart.
Yurt boyligi ko'paysin,
Buning uchun aql, zehn shart.

Har bir inson umrini,
Bezamoqlik shart, do'stlar.
She'r tugadi, vaqtini ham
Tejamoqlik shart, do'stlar.

SONLAR

2 IKKI
Birdan keyin keladi,
Ikkichini biladi.
Teskoriga yozsangiz
A'lochiga bo'ladi.

3 UCH
Ikki og'zi bor uning,
Ikkisi ham ochiq lang.
Birin yopsa 9 u,
Ikkisin – 8, qarang.

4 TO'RT
To'rt tomon ketsa to'rt do'st,
Demak, do'stlik mo'rt ekan.
To'rt tomondan kelsa do'st,
Do'stga ko'zi to'rt ekan.

– Uchta yuz nechta bo'lar,
Qani ayt-chi?
– Ikki yuz.
– 100 ni urib qolding sen,
Qizargansha ikki yuz.

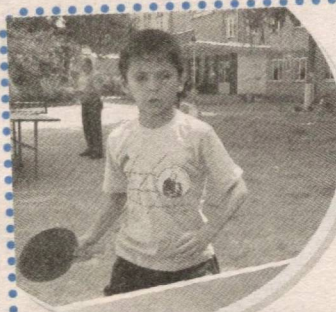
Shu yilning 14-26-avgust kunlari Singapurda ilk marotaba o'smirlar o'rtasida I yozgi Olimpiada o'yinlari bo'lib o'tadi. Unda ishtirok etish baxtiga muyassar bo'lgan 21 nafar tengdoshlaringiz nafaqat o'z mamlakati, balki Osiyo qit'asi sharafini ham himoya qiladilar. Ularning maqsadi mustaqilligimizning 19 yilligiga munosib sovg'a tayyorlash.

ISTIQLOL BERGAN SHUKUH

Shuningdek, dunyoning 205 mamlakatidan ishtirok etayotgan 3500 dan ziyod sportchilar bu nufuzli musobaqada sportning 29 turi bo'yicha bahs olib borishadi. Bellashuvlarni 1200 dan ortiq ommaviy axborot vositalari muntazam yoritib boradi. Olimpiada o'yinlarida ishtirok etayotgan umidli sportchilarimizga biz

ham omadlar tilaymiz. Yurtimizga medallar shodasi bilan qaytishlarini intizorlik bilan kutib qolamiz. Zero, istiqlol bolalarining iqtidori hech kimdan kam emas.

Hafiza XOLMATOVA,
Toshkent madaniyat instituti
3-bosqich talabasi

Yozgi ta'tilning maroqli kunlari ham o'tib boryapti. Tog' yon- bag'rilarida, maktablar qoshida tashkil etilgan oromgohlarda dam olib qaytgan bolalarning kayfiyati a'lo.

KUCHGA TO'LIB QAYTDIK BIZ

Poytaxtimizning Shayxontohur tumanida joylashgan 102- maktab bag'ri yoz bo'yi bolajonlar bilan gavjum bo'ldi. Maktab oromgohida har mavsumda 150 nafardan ortiq bolajonlar 8 ta guruhda miriqib dam oldilar. Bu yerda 7 yoshdan 14 yoshgacha bo'lgan do'stlaringiz o'z ustozlariga «Tarbiyachi opa» deya murojaat qildilar. Ular turli tanlovlarda g'olib bo'lishga ham ulgurdilar.

– Men, – deydi oromgohning eng jazzi tarbiyalanuvchisi Xayriddin, – ta'tilda aslo zerikmadim. Maktabimizda tashkil etilgan oromgohda yaxshi dam oldim. Ayniqsa, asfaltga rasm chizish tanlovida «Xayolimdagi oromgoh» rasmini chizdim va g'olib bo'ldim.

Oromgohda hammasi yaxshi,

ammo tushlik uyquga hech tobim yo'q edi. Tarbiyachi opam, aynan tushgi uyqu bolalarga kuch beradi, deganlaridan keyin uxlashga o'rgandim. Endi men kuchli bolaman.

Akobir NOSIRXO'JAYEV

Kuni kecha poytaxtimizda 1979-yilda aviahalokatga uchragan «Paxtakor» jamoasi a'zolari xotirasiga bag'ishlangan xalqaro turnir bo'lib o'tdi.

«PAXTAKOR»DA XOTIRA TURNIRI

Musobaqa boshlanishidan avval stadiona o'rnatilgan yodgorlik oldida futbol faxriylari, mash'um fojida halok bo'lgan jamoa a'zolarining yaqin qarindoshlari, jurnalistlar, ishqibozlar, yosh futbolchi va murabbiylar to'planishdi.

Qisqa davom etgan yig'ilishda klub matbuot xizmati boshlig'i Mirzahakim To'xtamirzayev, O'FF faxriylar kengashi vakili Narimon Jalolov, sobiq jamoa bosh murabbiyining turmush o'rtog'i Alla Tazetdinova «Paxtakor-79» haqida so'zlab o'tishdi.

Shundan so'ng yig'ilganlar yodgorlik poyiga gullar qo'yishdi.

An'anaga ko'ra, xotira turniri boshlandi. Turnirni rasmiy ochilish

marosimida tashkiliy qo'mita rahbari, «Paxtakor» FK vise-prezidenti Samvel Babayan so'zga chiqib, yosh futbolchilarga omad tiladi. 1979-yilda halokatga uchragan jamoaning o'zbek futbolini rivojlantirishga qo'shgan hissasini alohida ta'kidladi.

Shundan so'ng, 12 jamoa ishtirokidagi musobaqalar boshlandi. Ulardan 11 jamoa 1995, bir jamoa esa «Paxtakor-2» 1996-yilda tavallud topgan futbolchilardan iborat bo'ldi.

To'rt kun davom etgan musobaqaning final bahsida 1995-yilda tug'ilgan o'smirlar jamoasiga omad kulib boqdi.

MEHMONLARGA BIRINCHI O'RIN

Mehmon otangdek ulug', deyishadi donishmand keksalarimiz. Yoz oylari oxirlab borayotgan bir pallada poytaxtimizning Yunusobod tumanida joylashgan «Yoshlik» sport majmuasida ochiq chempionat musobaqasi bo'lib o'tdi. Bellashuvlarda Toshkent, To'ytepa tumani hamda Samarqand shahridan yosh sportchilar qatnashdilar. Bahslar bir-

biridan qiziqarli o'tdi. Musobaqada barchaning niyati birinchilik edi. Samarqandliklar toshkentliklarni dog'da qoldirib, shohsupaning 1-o'rini, «Yoshlik» a'zolari 2-o'rini, Toshkent tumani sportchilari esa 3-o'rini band etishdi.

Dilrabo RAVSHANOVA,
Yunusobod tumanidagi
313-umumta'lim maktabining
9-«V» sinf o'quvchisi

«Kichkina hofiz» kim bo'ldi ekan, deya qiziqayotgandirsiz? Muxbirmiz Dilafro'z Xudoyberdiyevaning suhbatini o'qisangiz, uning kimligini bilib olasiz.

Hayitmuhammad Sobirjonov Glier nomidagi musiqiy akademik litseyning 7-sinfida tahsil oladi. Shuningdek, O'zbekiston Davlat konservatoriyasi qoshidagi «Bulbulcha» bolalar ashula va raqs dastasiga faol qatnashib keladi. Ustozi – O'zbekiston xalq artisti Shermat Yormatov, Hayitmuhammad eng iqtidorli kichik hofizlarimizdan, deya alqaydi uni.

– Hayitmuhammad, «Tong yulduzi» gazetasi o'qib turasizmi?

– U mening eng sevimli nashrim. Shuning uchun ham har bir sonini muntazam o'qib borishga harakat qilaman.

– «Bulbulcha»ga kirib kelishingiz haqida gapirib bering.

– To'rt yoshimdan qo'shiq kuylab yurarkanman. Mendagi bu havasni payqagan onajonim dastaga yetaklab keldilar. Shermat aka qo'shiqlarimni tinglab ko'rgach, sen dastaga qabul qilinding, deganlarida quvonganimni bir ko'rsangiz edi?!

KICHKINA HOFIZ BILAN KATTA SUHBAT

– Sahnaga chiqayotganda, hayajonlansangiz kerak-a?

– Qariyb 9 yildan buyon ba'zan xor tarkibida, gohida yakkaxon ijrolarim bilan qatnashib kelaman. Ammo har safar katta sahnalarga chiqqanimda, hayajonlanaman. Ayniqsa, Mustaqillik bayramida qo'shiq aytganimda, juda hayajonlanganman.

– Ustozlaringiz haqida ham gapirib bering.

– Ustozlarim ko'p. O'zbekiston xalq artisti Shermat Yormatov, Gulbahor Mansurova, Sojida opa, Dildora opalardan qo'shiq kuylashni o'rganaman. Maktabda esa barcha ustozlarim saboqlarini sevib tinglayman.

– Bo'sh vaqtigingizni qanday o'tkazasiz?

– Jon deb do'stlarim bilan futbol o'ynayman. Men hamisha hujumchi bo'laman, raqib darvozasiga gol urmaguncha tinchi mayman.

– Kitob o'qishga ham fursat topasizmi?

– Bu ham sevimli mashg'ulotim. Ayni kunlarda Shohsanam opam bilan birgalikda Xudoyberdi To'xtaboyevning

«Sariq devni minib» kitobini o'qiyapman...

Hayitmuhammad bilan maroqli suhbatimiz davomida uning fikrlari teran va sermulo-haza ekanligini, ota-onasi, ustozlariga hurmati, do'stlariga mehr-oqibati cheksizligini payqadim. Kichikligidanoq katta hofiz bo'lish orzusi bilan yashayotgan bolakayga omadlar tiladik.

YOMG'IR

Deraza raxida o'tiribman.

Yomg'ir yog'moqda. Bunday damlarda inson turli xayollarga cho'madi.

Men ham bundan mustasno emasman. Xo'sh, men yomg'ir bo'lsam, nima qilardim?

Yomg'ir bo'lsammi, g'amga batgan jami insonlarning

qalblarini yuvib, tozalardim. Yomg'ir bo'lsammi, URUSH degan so'zni o'chirib tashlardim.

Qatra

Yomg'ir bo'lsammi, ADOVATni jarga oqizib yuboardim.

Yomg'ir bo'lsammi, jilg'a bo'lib, YAXSHILIKni yelkama olib, dunyo bo'ylab chopardim...

Mohira NAZAROVA

ZARIFA

Zarifa rasm chizishga qiziqadi. Sinfda ham a'lochi qiz. Bo'sh vaqtlarida rassomchilik to'garigiga qatnashadi.

Bir kuni dugonasi Zarina Zarifaning chizgan rasmlarini tomosha qilarkan: «Mening ham suratimni chiz», deb qoldi. Zarifa esa unga ters ohangda: «Yaqinda tanlovga qatnashishim kerak. Sening suratingni chizishga vaqtim yo'q», dedi. Zarina uning javobidan xafa bo'ldi.

Oradan to'rt kun o'tgach Zarifa «Yosh rassomlar» tanlovida qatnashdi. Tanlovning birinchi sharti «Ona Vatan» tasvirini chizish edi. Zarifa tug'ilib o'sgan yurtining tasvirini ko'p marotaba chizgani, qo'li kelishib qolgani uchun

darrov chizib, birinchi o'rinni oldi. Ikkinchi shart esa «Ota-onaga hurmat» mavzusida edi. Ikkinchi shart bo'yicha Botir, Zarifa va Saidaga g'olib deb topildilar. Uchinchi shart eng yaqin do'stining suratini chizishdan iborat edi. Zarifa darrov Zarinani esladi va «uf» tortdi. Qo'lidan kelganicha Zarinaning siymosini tasvirlashga harakat qildi, lekin Zarifa bu shartda g'olib bo'la olmadi. Shunday qilib,

AFSUSLANDI

birinchi o'rin Saidaga, ikkinchi o'rin Zarifaga, uchinchi o'rin esa Botirga nasib etdi. Zarifa dugonasi Zarinaning iltimosini bajarmaganligi uchun ming pushaymon bo'ldi.

Irodabonu AVVALBOYEVA, Toshkent shahridagi 274-maktabning 7-«D» sinf o'quvchisi

Madina ko'chadagi yengil mashinalarga ancha tikilib turgach so'radi: «Avtomobillar katta bo'lganda, avtobus bo'lishadimi?»

O'qituvchi:

–Sardor, umid qilamanki, bugun yozma ishni ko'chirayotganingni ko'rmayman...

– Men ham shu niyatdaman...

O'qituvchi:

–Qani aytchisi, rezinadan nimalar ishlab chiqariladi?

O'quvchi:

–Mashina balloni, kalish, bo'tik... yana, rogatka.

Muassislar:

O'zbekiston Matbuot va axborot agentligi, O'zbekiston Respublikasi Xalq ta'limi vazirligi, «KAMOLOT» yoshlar ijtimoiy harakati Markaziy Kengashi, «SOG'LOM AVLOD UCHUN» hukumatga qarashli bo'lmagan Xalqaro xayriya jamg'armasi.

BOSH MUHARRIR: To'liqin HAYITOV

Dizaynerlar: Fazliddin SHOYODGOROV, Olovuddin ORIPOV, Navbatchilar: Feruza SOYIBJON qizi, Yusuf ABDULLAYEV

Gazeta O'zbekiston Matbuot va axborot agentligida 0208-raqam bilan 2007-yil 2-fevralda ro'yxatdan o'tgan.

TAHRIR HAY'ATI: Avaz MARAHIMOV, Svetlana INOMOVA, Qahramon QURANBOYEV, Odina JAMOLDINOVA, Jabbor RAZZOQOV, Murtazo SULTONOV, Feruza JALILOVA (Bosh muharrir o'rinbosari), Feruza ADILOVA (mas'ul kotib), Dilmurod RAHMATILLAYEV, Dilshoda DADAJONOVA

Manzillimiz:

Toshkent shahri, Navoiy ko'chasi, 30-uy. Indeks: 100129. Obuna indeksi: 198. e-mail: tong1924@bk.ru www.tongyulduzi.uz Tel: 244-27-25, 244-63-08 Tel./faks: (99871) 244-38-10

«O'zbekiston» NMIUda chop etildi. Tahririyatga kelgan barcha qo'lyozmalar tahrir qilinadi, mualliflarga qaytarilmaydi. Haftaning dushanba kuni chiqadi. Shakli A-3, 2 bosma taboq. ISSN 2010-6092 Adadi - 32824 Buyurtma N: J 9904